

Jelenet a villamoson.

A szegény Papp Zoltán balesete, melyről a *Pesti Hírlap* tegnapi számában olvashattak, mégis rávesz arra, hogy egy multheti, csúf jelenetet megírjak, pedig szentül megfogadtam, hogy hallgatni fogok róla. A jelenetnek egy sebesült hadnagy volt a hőse, aki minden ok nélkül halatlan botrányt csinált egy villamos kocsiban. Hőseinknek tartozunk annyi kegyelettel, hogy még a helytelenségeiket is megbocsássuk, hiszen ha valakinek joga van az idegességhez, hát nekik igazán joguk van hozzá. De a Papp Zoltán esete kötelességemmé teszi, hogy a csunya kis történetet elmeséljem, mert ebből is nyilvánvaló, hogy az eféle katasztrófáknak többnyire maguk az áldozatok az okai.

A múlt héten egy villamos kocsin mentem a Teréz-körutról a Rákóczi-ut felé. A kocsit megállt az Oktogon-téren, a kalauz megvárta, míg minden várakozó felszállt s akkor, szabály szerint, meghuzta a kocsivezetőhöz szóló csengettyűszíjját. Ebben a pillanatban a kocsit felől, tehát a tilos oldalon, valaki sietve felnyitotta a kis vaskorlátot s nagy ügyetlenséggel feltápaszkodott a perronra. Egy fegyvertelen, bóttal járó hadnagy volt. A kocsit közben megindult s ha a perronon álló utasok közül ketten-hárman meg nem kapják a sebesült tisztet, menthetetlenül alája kerül a pótkocsi kerekeinek. Szerencsére azonban nem történt baj, a hadnagy bebotorkált a kocsi s ekkor a következő párbeszéd folyt le a tiszt és a kalauz között:

A kalauz: Borzasztó kérem, hogy az úrak mennyire nem vigyáznak magukra! Nem tetszik tudni, hogy ezen az oldalon még az éplábu embernek se szabad felszállni?

A tiszt: Ne fecsegyen annyit, hanem adjon egy szakaszjegyet.

A kalauz: De fecsegek kérem, mert engem büntetnek meg, ha az utasnak valami baja történik.

A tiszt: Hallja, fogja be a száját és ne leckéztessen.

A kalauz: Én nem leckéztettem a hadnagy urat, csak figyelmeztettem, hogy a tulsó oldalon szabályellenes a felszállás. De meg aztán rettenetes könnyelműség is kell hozzá, hogy valaki a beteg lábával egy robogó villamosra felugorjon.

A tiszt (nagyon dühösen): De most már aztán igazán fogja be a száját, mert pofon találok legyinteni.

A kalauz: Engem?

A tiszt: Magát ám!

A kalauz: Próbálja meg!

A tiszt (felugrik s úgy mellen üti a kalauzt, hogy az odaesik a kocsit ajtajához.)

A kalauz (megrántja a szíjját, mire a kocsit megáll.)

Most jön a java. A hadnagy, aki minden ok nélkül gorombáskodott, brutálisan mellbélköött egy ártatlan embert, a hadnagy nagy kinnal leszáll a kocsi s torka szakadtából kiabálni kezd a Király-utca sarkán:

— Rendőr! Rendőr! Hát nincs itt egy rendőr, aki ezt a gazembert bekísérje?

A kalauz, szerencsére, okos és higgadt fiú, aki úgy látszik nem barátja a botránynak; egyszerűen újra meghuzza a szíjját, mire a kocsit megindul s az eszeveszettül kiabáló hadnagy nagy gaudiumra ott marad a kocsit közepén.

Igy történt szóról-szóra, tanuja vagyok én, tanuja egy sereg más utas, aki mind elhülve nézte a jelenetet, anélkül, hogy a dologba beavatkozott volna. Valamennyiünket visszatarított a kegyelet, amit egy sebesült katona iránt érzünk, aki véres csatatereken küzdött értünk. A kalauz számát, a kocsit számát azonban megjegyeztük, hogy — ha szükség lenne rá — tanuskodjunk az ártatlan ember igaza mellett. Megírni az esetet, a botránycsináló személye miatt, nem

akartam. Most azonban, a Papp Zoltán balesete után, melynek, mint kiderült, maga szegény barátom volt az oka, mégis megírom, mert ez a tiszt, egyetlen emberbe sűrűsítve, maga a budapesti közönség, a könnyelmű, brutális, türelmetlen, idegeskedő pesti közönség, mely inkább a féllábát megriszkirozza, csakhozz gyorsabban érjen a kávéházba, ahol, mellesleg szólva, egyáltalában nincs semmi dolga.

Sz—y I—n.

Színház és zene.

* (Strauss Oszkár a királyszínházi próbák élén.) *Stoll Károlynak*, mint színpadi rendezőnek és *Békéssy Gyulának*, mint zenei betanító-
nak vezetésével a szokottnál is nagyobb izgalommal folynak a próbák a *Legénybucsu* c. szenzációs bécsi operettből. A különös izgalomnak az az oka, hogy az illusztris zeneszerző korábban, jóval a *szérdai premiere* előtt, már szombaton *Budapestre* érkezik, hogy a próbák élére álljon. És amint az ily esetben történni szokott, a *Király-színházban* elfogott mindenkit a művészi hiuság, hogy már szombatra készen legyenek a betanulással; hogy *Strauss Oszkár* egy szinte kész előadást kapjon és a hétfői meg a keddi próbák már csak arra valók legyenek, hogy a rendkívül nagy érdeklődéssel várt újdonságon az utolsó simítások történjenek.

* (Reinhardték — Stockholmban.) A svéd udvari színházak intendánsa, gróf Stedlinek, meghívta Reinhardtot, hogy társulatával a stockholmi udv. operában rendezzen klasszikus előadásokat. Reinhardt már el is fogadta a meghívást és október havában nagy Shakespeare- és Molière-ciklust fog rendezni a stockholmi udv. operaházban. — Ugy látszik, Svédországban mégsem mutatkozik olyan nagyfoku germanophilia, amilyent az entente lapjai a svéd semlegesség remélhető megszűnése szempontjából sűrűn és szívesen emlegetnek.

* (A tavalyi szezon nagy sikere), a *Déliabú-utca 7.*, *Hajó Sándor* vígjátéka, az új szezonban ma kerül színre először a Vig-színházban. A főszerepeket *Varsányi Irén* és *Gombaszögi Ella*, *Fenyvesy Emil* és *Csontos Gyula* adják.

* (Zenei körkérdéssel) kedveskedik az olasz *Messaggero* olvasóinak. A jelesebb olasz zenészekhez és művészekhez kérdést intézett arra nézve, vajon a német és az osztrák-magyar zene bojkottálandó-e a háború alatt. Az eddig beérkezett válaszok közül az érdekesebbek: *Zacconi* és *Leoncavallo* igenlőleg válaszolnak, *Bellincioni Gemma* — ki főleg *Salomeval* és *Elektrával* aratott újabban nagy sikert — tagadólág nyilatkozott, ugyszintén *Lonzogno* is, ki a művészet nimbuszának érdekében a korlátlan szabadság mellett érvel, míg a ravasz *Puccini* nézete az, hogy úgy kell bánni a központi hatalmak országaihoz tartozó alattvaló zenéjével, amint ők bánnak az olasz zeneművekkel — vagyis a teljes viszonyosság alapján kell eljárni.

* (Otthon), *Sudermannnak* híres darabjára elevenítette fel szerdán este a *Budai Szinkör* *Magda szerepében* a társulat új hösnője, *Retteghy Margit* mutatkozott be. Évekkel ezelőtt a Vig-színházban, *Molnár Ferenc Testőr-ében* találta magát először szemben a közönséggel, mint a színház vendége. Ez a próbafellépés — minden előzetes gyakorlat híján — nem sikerült. Am azóta a kellő gyakorlatot a miskolci, majd a nagyváradi színházaknál megszerezte és ma este ki-
forrott, biztos szavú színésznőként láttuk viszont. Termetre kicsiny, akár egy japán tragika de intelligenciájának, organumának, érzésének spontán ereje belesegíti őt abba a magasságba, amit a mi közönségünk a tragikáktól kívánn szokott. Határozott, nagy sikere volt. Mellette *Vágóné*, *Sebestyén Géza*, *Ujj Kálmán*, *Bárony Aladár* adták meg összhangját az előadásnak művészi márkájuknak ismert és sokszor méltán nyúlt csengésével.

* (Operette-première.) A *Budai Szinkör* teljes ambícióval készül *Bajthay és Köpf* operettjének, a *Gyöngyvirágkisasszony*-nak szombati bemutató előadására. A címszerepet *Lakatos Ilonka*, *Anucélát Kerényi Hermina*, a herceget *Galetta*, *Spitz* bankárt *Sebestyén Jenő*, *Nárciszt* *Herceg* játssza. Az eredeti operettújdonságot szép kiállítással hozza színre a *Budai Szinkör*. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.